

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Методичні вказівки з організації практичних та самостійних робіт
з дисципліни
«Міжнародний туризм»

для студентів спеціальності 242 «Туризм» усіх форм навчання

2019

Методичні вказівки з організації практичних та самостійних робіт з дисципліни «Міжнародний туризм» для студентів спеціальності 242 «Туризм» усіх форм навчання / Укл.: А.В. Віндюк. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. – 29 с.

Укладач: А.В. Віндюк, д.п.н., професор

Затверджено
на засіданні кафедри
туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
Протокол № 1
від «30» серпня 2019 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
Зміст дисципліни за модулями	7
План практичних занять з дисципліни «Міжнародний туризм»...	11
Питання для самостійної роботи (тематика рефератів) з дисципліни «Міжнародний туризм»	17
Завдання для контрольних робіт для студентів заочного відділення з дисципліни «Міжнародний туризм»	20
Питання до іспиту з дисципліни «Міжнародний туризм»	22
Література для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи	26
Розподіл балів, які отримують студенти	29

ВСТУП

Вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Міжнародний туризм» розроблено з обліком того, що студенти спеціальності 242 «Туризм» відповідають освітньо-професійним програмам підготовки при реалізації робочих навчальних планів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», вивчають її на курсах нормативних навчальних дисциплін.

Для контролю вивчення дисципліни «Міжнародний туризм» передбачені наступні форми організації навчального процесу: лекційні й практичні заняття, написання тематичних рефератів, складання іспиту.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування теоретичних і прикладних знань, вмій та практичних навичок студентів у питаннях методології здійснення досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та розвитку міжнародного туризму.

Завдання: Методичні – розкрити особливості міжнародного туризму як галузі національної економіки, ознайомити із географією туристського попиту, особливостями міжнародного туризму та державного регулюванням туристичної діяльності в світі.

Пізнавальні – розглянути історію розвитку міжнародного туризму у зв'язку з певним типом культури, виявивши особливості мотивації подорожей, дати характеристику людині, що подорожує, у різних культурах; прослідкувати зміни в географії туризму у різні періоди історії.

Практичні – виявити об'єктивні передумови і причини становлення міжнародного організованого туризму і зрозуміти тенденції його розвитку і національну специфіку; розкрити особливості українського туризму, його історію і особливості розвитку на всіх етапах, проаналізувати сучасний стан українського туризму; показати географію сучасного міжнародного туризму, головні тенденції і перспективи його розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

загальні компетентності: Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; проведення досліджень на відповідному рівні; аналізувати міжнародний туризм як суспільне явище та важлива галузь національної економіки;

фахові компетентності: – Здатність орієнтуватись в організації рекреаційно-туристичного простору; розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку міжнародного туризму в цілому та окремих його форм і видів, процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування; здатність застосування теоретичних положень та практичних навичок з організації міжнародного туризму в різних туристських регіонах світу; аналізувати різні аспекти туризму та професійно оцінювати конкретну

ситуацію у межах міжнародного туристичного ринку; здійснювати аналіз та прогноз ситуації щодо розвитку подій у межах світового туристичного ринку тощо.

Очікувані програмні результати навчання:

1. Знання сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу; - міжнародні туристичні організації; - статистику міжнародного туризму; - особливості формування туристичної пропозиції; - сучасного стану та перспектив розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії.

2. Уміння аналізувати місце і роль України на ринку міжнародного туризму; надавати кваліфіковані рекомендації щодо розвитку міжнародного туризму в Україні.

Удосконалення навчального процесу передбачає підвищення ролі самостійної роботи. З цією метою дещо скорочується обов'язкове аудиторне навантаження і вивільняється час для самостійної діяльності студентів.

Самостійна робота – органічна частина навчального процесу. Вона допомагає глибоко засвоїти матеріал, закріпити знання, поглибити вміння та навички в пізнавальній діяльності, творчо мислити; виховує організованість і дисциплінованість, активність та ініціативу, настирливість у досягненні мети; сприяє виробленню власних прийомів і методів пізнання, вчить раціонально організовувати та контролювати робочий час.

Однією з форм самостійної роботи є **підготовка до практичних занять**, завдання яких полягає в тому, щоб закріпити і поглибити знання, навчити творчо працювати з літературою, виробити вміння аналізувати процеси і події, розвивати здатність до самостійних суджень, висловлювати і відстоювати свої погляди, навчити готувати реферати, повідомлення з окремих питань, виступати з ними на заняттях.

Виконання **домашнього завдання** можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті.

Реферат – це короткий виклад у письмовому вигляді або у формі доповіді змісту наукової праці, літератури по темі.

Підготовка рефератів – засіб оволодіння методикою і навичками роботи з літературою, використання загальних теоретичних і

методологічних положень в ході аналізу певних процесів, явищ, подій, уміння пов'язати матеріал і реальність, обґрунтувати свої висновки. Разом з тим реферат – одна з форм перевірки знань студентів.

Вимоги до оформлення рефератів та контрольних робіт

Реферат або контрольна робота виконуються на одному боці аркуша білого паперу формату А 4 (210 x 297 мм). Текст розташовується через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці у текстовому редакторі Word шрифтом Times New Roman, 14 кеглем. Допускається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали.

Текст реферату або контрольної роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – 30 мм, з правого – 10 мм, зверху та знизу – 20 мм. Абзаци в тексті потрібно починати з відступу, що дорівнює 5-и знакам (1,25). Відступи мають бути однаковими впродовж всього тексту. Виділення фрагментів тексту реферату або контрольної роботи **жирним шрифтом** або *курсивом* не дозволяється.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку.

Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен.

Міжнародний туризм, його сутність та форми. Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів. Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн. Функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурної пам'яток, місцевих звичаїв і традицій. Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні.

Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу.

Передісторія туризму. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Елітарний туризм Нового часу. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму. Перші організовані туристичні подорожі. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами. Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. Переваги і недоліки їх використання за різних суспільно-політичних та економічних умов. Ключові урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму.

Тема 3. Міжнародні туристичні організації.

Найважливіші віхи діяльності ООН в організації системи міжнародного туристичного співробітництва. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму. Історія створення Всесвітньої туристичної організації. Структура

управління ЮНВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. Основні напрями діяльності ЮНВТО. Класифікація міжнародних туристичних організацій. Їх типи і види: урядові та неурядові, глобальні і регіональні, універсальні та спеціалізовані. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій. Норми міжнародного туристичного права. Манільська декларація ВТО зі світового туризму. Документ Акапулько Всесвітньої наради з туризму. Кодекс туриста та Хартія туризму. Гаазька декларація по туризму.

Тема 4. Статистика міжнародного туризму.

Цілі і завдання туристичної статистики. Основні розділи статистики міжнародного туризму. Показники, що характеризують туристичні потоки. Фактори впливу на величину і структуру витрат туристів під час подорожі. Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення. Транспортна статистика. Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародного туризму. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму

Змістовий модуль 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг.

Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку.

Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. Туризм з метою відпочинку і розваг. Структура міжнародного ринку ділового туризму. Характеристика релігійного туризму. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів. Туристичне районування світу. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського, Близькосхідного та Південноазійського туристичних регіонів. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. Основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів. Проблеми

сегментування міжнародного ринку туристичних послуг. Вікові групи подорожуючих (класифікація ВТО). Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації.

Тема 6. Місце України на ринку міжнародного туризму.

Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні. Кон'юнктурна оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму. Стимулюючі фактори розвитку іноземного туризму в Україні. Рекламування національного туристичного продукту на зарубіжних ринках. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні. Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. Вступ України до Всесвітньої туристичної організації. Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку міжнародного туризму.

Тема 7. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму.

Сутність та структура туристичного продукту. Диверсифікація туристичної діяльності. Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму. Конгломерація. Механізм утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії. Причини транснаціоналізації в туризмі. Форми зовнішньої експансії ТНК. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму. Напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн. Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів. Способи приєднання готелів до інтегрованого ланцюга. Добровільні готельні мережі - консорціуми - та умови їх діяльності. Франчайзингові ланцюги. Найвідоміші готельні мережі світу.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ»

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН.

Практичне заняття 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен

1. Надайте характеристики міжнародному туризму, його сутності та формам.

2. Розкрийте становлення системи міжнародної туристичної термінології.

3. Які показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн?

4. Проаналізуйте функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць.

5. Яке значення має міжнародний туризм для збереження історико-культурної пам'яток, місцевих звичаїв і традицій?

Практичне заняття 2. Історія подорожей та міжнародного туризму

1. Провести аналіз двох ключових подій в історії туризму: перше сходження на гору Монблан та організація Томасом Куком першої комерційної поїздки потягом. З'ясувати: фактори, що сприяли здійсненню цих подій. особливості організації; основний вплив, що спричинили ці події на подальший розвиток туризму.

2. Охарактеризувати вплив «промислової» та «транспортної» революцій на розвиток туризму;

3. Визначити сутність та мета дослідницьких експедицій у Новий час

4. Роль Томаса Кука у становленні масового комерційного туризму;

5. Охарактеризувати перші гірські організації та їх роль у популяризації туризму.

6. Визначити особливості формування транспортної інфраструктури у ХХ ст.

ТЕМА 2. СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНИХ ФОРМ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ СВІТУ

Практичне заняття 3. Туристичне районування світу

1. Проаналізувати динаміки міжрегіональних туристичних потоків (основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів).

2. Розглянути основні принципи географічного районування; особливості районування згідно UNWTO

3. Визначити найбільш популярні щодо кількості прибуттів туристів макрорегіони.

4. Проаналізувати основні тенденції розвитку туризму в макрорегіонах

5. Визначити фактори, які стримують розвиток туризму у Близькосхідному та Африканському регіонах.

Практичне заняття 4. Сучасні форми розвитку міжнародного туризму

1. Дайте порівняльну характеристику діяльності турагентів за умови укладання договору франчайзингу та договору про партнерство.

2. Заповніть анкету для отримання Шенгенської візи.

3. Якими комунікаційними навичками для спілкування з клієнтами повинен оволодіти менеджер з продажів туристичної фірми.

4. В чому полягають пріоритети у виборі туристичних послуг для різних соціальних груп населення?

5. В чому полягають особливості формування пропозиції інклюзив-турів?

6. Надайте характеристику формам та стилям обслуговування клієнтів.

7. Розкрийте зміст професійної етики та культури обслуговування клієнтів.

ТЕМА 3. МІЖНАРОДНІ ТУРИСТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Практичне заняття 5. Історія створення Всесвітньої туристичної організації та основні напрями діяльності WTO

1. Проаналізувати історію створення Всесвітньої туристичної організації.

2. Надати характеристику структурі управління ВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат.
3. Які функції виконують регіональні комісії ВТО?
4. Охарактеризувати основні напрями діяльності ВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат.

Практичне заняття 6. Міжнародні туристичні організації

1. Надати характеристику міжнародним організаціям:
  - 1.1. Всесвітня федерація асоціацій туристичних агентств (Universal Federation of Travel Agents' Association — UFTAA);
  - 1.2. Бюро з міжнародних виставок (Bureau International des Expositions — BIE);
  - 1.3. Міжнародна асоціація конгресних центрів (Association Internationale des Palais des Congres — AIPC);
  - 1.4. Міжнародна асоціація конгресів і конференцій (International Congress and Convention Association — ICCA);
  - 1.5. Міжнародна готельна асоціація (International Hotel Association — IHA);
Міжнародна федерація кемпінгу і караванінгу (Federation Internationale de camping et de caravanning — FICC);
  - 1.6. Міжнародна федерація кінноспортивного туризму (Federation Internationale de Tourisme Equestre — FITE);
  - 1.7. Міжнародний союз національних асоціацій готелів, ресторанів і кафе — ХО-РЕ-КА (Union Internationale des Organisations Nationales d'Hoteliers, Restaurateurs et Cafetiers — HO-RE-CA);
  - 1.8. Міжнародний туристичний альянс (Alliance International de Tourisme — AIT);
  - 1.9. Союз міжнародних ярмарків (Union des Foires Internationales — UFI).

ТЕМА 4. СТАТИСТИКА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Практичне заняття 7. Статистика міжнародного туризму

1. За допомогою статистичного щорічника UNWTO провести аналіз розвитку туризму за останні п'ять років у визначеній країні.
2. Розрахувати відносні показники (середній дохід від одного туризму, темпи зростання тощо), що характеризують рівень розвитку туризму у визначеній країні

3. Використовуючи статистичні показники, що друкуються у статистичних щорічниках UNWTO:

- визначити загальні тенденції розвитку туризму в світі;
- розрахувати відносні показники (насамперед надходження від одного туриста), що додатково можуть характеризувати рівень туризму в певних регіонах та країнах

Практичне заняття 8. Державне регулювання туристичною діяльністю за кордоном

1. Проаналізувати форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу.

2. Переваги і недоліки використання державного регулювання туристичною діяльністю за різних суспільно-політичних та економічних умов.

3. Які ключові урядові функції існують в галузі управління та контролю за розвитком туризму

ТЕМА 5. СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ.

Практичне заняття 9. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку

1. Проаналізувати сучасну схему класифікації міжнародних подорожуючих.

2. Надати характеристику класифікаціям видів туризму.

3. Навести приклади авіаційних, залізничних, автобусних, морських, річкових міжнародних туристичних маршрутів.

Практичне заняття 10. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей

1. Визначити особливості роботи туроператорів спеціалізованого ринку.

2. Виконайте контрольну роботу «Характеристика міжнародних туристичних ринків _____ туризму» (вид туризму за вибором).

У роботі необхідно надати визначення обраного виду, навести приклади типів, підвидів або класифікацію зазначеного виду туризму. Надати характеристику регіонів, де розповсюджений зазначений від

туризму, а також визначити місце зазначеного виду туризму серед інших в міжнародному туризмі.

Види туризму за цілями подорожей:

- 1) рекреаційний туризм (відпочинок і лікування);
- 2) екскурсійний туризм (знайомство з культурними, історичними і природними пам'ятками);
- 3) науковий туризм (участь в наукових нарадах, знайомство з науковими відкриттями і так далі);
- 4) діловий туризм (візити для проведення ділових зустрічей);
- 5) етнічний туризм (подорожі для зустрічей з родичами);
- 6) пригодницький, екстремальний туризм (похідні експедиції, охота і т.д.);
- 7) спортивний туризм (подорожі для занять спортом);
- 8) навчальний, освітянський туризм;
- 9) релігійний, паломницький туризм;
- 10) подієвий туризм (відвідування та участь в подіях);
- 11) шоп-тури;
- 12) екстремальний туризм;
- 13) джайлао туризм;
- 14) гастрономічний туризм.

ТЕМА 6. МІСЦЕ УКРАЇНИ НА РИНКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ.

Практичне заняття 11. Місце України на ринку міжнародного туризму

1. Проаналізувати основні тенденції розвитку міжнародного туризму в Україні.

2. Визначити: структуру виїзного, в'їзного туризму за видами; структуру виїзного туризму за країнами відвідування; структуру в'їзного туризму за країнами.

3. Визначте основних туроператорів України за туристськими напрямками (Єгипет, Туреччина, Хорватія, Чорногорія, Болгарія, Туніс).

4. Визначте українських туроператорів спеціалізованого ринку автобусних турів до Європи.

5. Які авіакомпанії найбільш активно представлені на ринку пасажирських авіаперевезень України? Визначте основні аеропорти України?

Практичне заняття 12. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму

1. Визначити основні напрями діяльності туристичних операторів.
2. Надати характеристику типам договорів між туроператорами та готельними підприємствами.
3. Надати характеристику джерелам формування доходів туристичних агентств.

ТЕМА 7. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Практичне заняття 13. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму

1. Визначити сутність механізму утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії.
2. Розкрити причини транснаціоналізації в туризмі.
3. Надати характеристику територіального розташування ТНК в сфері туризму.
4. Охарактеризувати напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн.
5. Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі

Практичне заняття 14. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму

1. Надати характеристику посередникам у світовому туристичному бізнесі.
2. Визначити специфіку турагентської та турпаторської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг.
3. Форми співробітництва туроператорів і турагентів.
4. Визначити особливості роботи туроператорів спеціалізованого ринку автобусних турів в Європу; круїзів.

5. Ознайомитися з принципами організації та особливостями проведення круїзів

6. Ознайомитися з принципами організації регулярних та чартерних авіарейсів, а також особливостями роботи low-cost авіакомпаній.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВ) З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ»

Виконання індивідуального самостійного завдання можливе у вигляді реферату за наступними варіантами:

1. Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів.

2. Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн.

3. Функції міжнародного туризму.

4. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурної пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.

5. Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні.

6. Закордонний досвід регулювання екологічного тиску туризму на навколишнє середовище.

7. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі.

8. Елітарний туризм Нового часу.

9. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму.

10. Перші організовані туристичні подорожі.

11. Трансформація масового конвеєрного туризму у масовий диференційований.

12. Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг.

13. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. Переваги і недоліки їх використання за різних суспільно-політичних та економічних умов..

14. Міжнародні туристичні організації

15. Діяльність ООН в організації системи міжнародного туристичного співробітництва. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму.

16. Історія створення Всесвітньої туристичної організації. Структура управління ВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. Функції регіональних комісій ВТО. Основні напрями

діяльності ВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат.

17. Класифікація міжнародних туристичних організацій. їх типи і види: урядові та неурядові, глобальні і регіональні, універсальні та спеціалізовані.

18. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій.

19. Норми міжнародного туристичного права. Загальна резолюція римської конференції ООН з міжнародного туризму та подорожей 1963 року. Заключний акт Народи з безпеки та співробітництва у Європі 1975 року.

20. Манільська декларація ВТО зі світового туризму 1980 року.

21. Документ Акапулько Всесвітньої наради з туризму 1982 року.

22. Кодекс туриста та Хартія туризму.

23. Гаазька декларація по туризму 1989 року.

24. Декларація світового туристичного форуму Всесвітньої конференції міністрів по туризму 1994 року.

25. Статистика міжнародного туризму

26. Історія появи та розвитку статистичного обліку у міжнародному туризмі.

27. Цілі і завдання туристичної статистики.

28. Основні розділи статистики міжнародного туризму. Показники, що характеризують туристичні потоки.

29. Країни активного та пасивного туризму.

30. Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення. Транспортна статистика..

31. Організація спеціальних статистичних спостережень в туризмі.

32. Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародного туризму.

33. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків.

34. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі.

35. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму.

36. Глобальний, регіональний та локальний рівні формування міжнародного ринку туристичних послуг.

37. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. Туризм з метою відпочинку і розваг.

38. Структура міжнародного ринку ділового туризму: бізнес-туризм, конгресно-виставковий туризм, інсентив-туризм.

39. Характеристика релігійного туризму: паломництво, екскурсійний туризм релігійної тематики, науковий туризм з релігіознавчими цілями.

40. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ»

Вказівки до виконання контрольної роботи

До методів контролю даної дисципліни можна віднести перевірку конспекту лекцій, перевірку тестових завдань, контрольні роботи, перевірку письмових поточних завдань, екзамен.

Відповідно до навчального плану студенти виконують контрольну роботу. Номер варіанта завдання для контрольної роботи студент визначає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки. Наприклад, якщо остання цифра номеру залікової книжки “3”, то студент вибирає варіант “3”.

Для послідовного і чіткого викладу матеріалу слід скласти план роботи.

Під час виконання роботи необхідно використовувати джерела, наведені в навчальній програмі і рекомендовані на лекціях, а також підручники та нормативні акти, що відповідають темі роботи.

Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20 сторінок формату А4. Контрольна робота повинна містити вступ, основну частину, висновки. Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури, вказати дату виконання і поставити підпис.

Результати самостійної роботи доповідаються на семінарському занятті у вигляді доповіді або здаються для перевірки викладачу.

Варіант 1.

1. Релігійний, паломницький туризм.
2. Міжнародні туристичні організації.

Варіант 2.

1. Навчальний, освітянський туризм
2. Міжнародний туристичний ринок Європи.

Варіант 3.

1. Спортивний туризм
2. Міжнародний туризм та його значення в світовій економіці.

Варіант 4.

1. Пригодницький, екстремальний туризм.
2. Міжнародний туристичний ринок Африки.

Варіант 5.

1. Етнічний туризм.
2. Міжнародний туристичний ринок Америки.

Варіант 6.

1. Діловий туризм.
2. Міжнародний туристичний ринок Африки.

Варіант 7.

1. Науковий туризм.
2. Міжнародний туристичний ринок Азії.

Варіант 8.

1. Подієвий туризм.
2. Україна на ринку міжнародного туризму.

Варіант 9.

1. Екскурсійний туризм.
2. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків..

Варіант 10.

1. Рекреаційний туризм.
2. Статистика у міжнародному туризмі.

**ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ»**

1. Міжнародний туризм та його значення в світовій економіці.
2. Історія розвитку подорожей в епоху Античності.
3. Історія розвитку подорожей в епоху Середньовіччя.
4. Історія розвитку подорожей в епоху Відродження
5. Історія розвитку подорожей в епоху Просвітництва.
6. Історія розвитку міжнародного туризму в Наш час.
7. Історія організації туризму в Україні.
8. Міжнародний характер туристичного ринку.
9. Основні риси міжнародного туризму та ознаки туристичного ринку.
10. Прогноз розвитку світової туристичної індустрії.
11. Міжнародний туризм як явище суспільного життя.
12. Предмет міжнародного туризму та фактори, що впливають на його розвиток.
13. Міжнародні туристичні рекреаційні ресурси.
14. Всесвітня туристична організація ЮНВТО.
15. Державна політика в галузі туризму
16. Міжнародні туристичні організації.
17. Взаємовідносини туроператора та турагента в міжнародному туризмі.
18. Досвід державного регулювання країнах Європи.
19. Досвід державного регулювання у США, Канади.
20. Досвід державного регулювання в Єгипті, Туреччині, ОАЕ.
21. Статистика туристичних потоків.
22. Статистика туристичних доходів та витрат.
23. Статистичні оцінки попиту користувачів туристичних послуг.
24. Методи статистичного обліку в туризмі.
25. Анкетування в міжнародному туризмі.
26. Міжнародний туристичний ринок Європи.
27. Міжнародний туристичний ринок Азіатсько-Тихоокеанського регіону.
28. Міжнародний туристичний ринок Америки.
29. Міжнародний туристичний ринок Африки.
30. Міжнародний туристичний ринок Близького Сходу.
31. Україна на ринку міжнародного туризму. Готельна індустрія

32. Статистика міжнародного туризму в Україні.
33. Проблеми розвитку міжнародного туризму в Україні.
34. Проблеми туристичного розвитку Запорізької області
35. Круїзний туризм.
36. Поняття туристичної індустрії
37. Транспортні перевезення в міжнародному туризмі.
38. Розміщення та харчування туристів.
39. Туроператори та турагенти
40. Сегментування туристичного ринку. типи туристів
41. Сутність туристичного попиту
42. Основні риси туристського попиту
43. Сучасні тенденції туристського попиту,
44. Географія туристського попиту туристський продукт
45. Фактори виробництва туристичного продукту
46. Сутність туристського пропозиції
47. Особливості туристського пропозиції по секторах туристської індустрії
48. Рівновага на міжнародному ринку туризму
49. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму
50. Процеси глобалізації, у світовому туризмі
51. Спортивний туризм.
52. Міжнародні спортивні заходи.
53. Гірськолижний туризм.
54. Діловий туризм. Бізнес-подорожі.
55. Конгресово-виставковий туризм.
56. Водний туризм.
57. Лікувально-оздоровчий туризм.
58. Релігійний туризм.
59. Подієвий туризм.
60. Глобальний, регіональний та локальний рівні формування міжнародного ринку туристичних послуг.
61. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей.
62. Туризм з метою відпочинку і розваг.
63. Структура міжнародного ринку ділового туризму: бізнес-туризм, конгресно-виставковий туризм, інсентив-туризм.

64. Характеристика релігійного туризму: паломництво, екскурсійний туризм релігійної тематики, науковий туризм з релігіознавчими цілями.
65. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів.
66. Туристичне районування світу.
67. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського, Близькосхідного та Південноазіатського туристичних регіонів. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків.
68. Основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів.
69. Суб'єкти міжнародного туристичного ринку: виконавці туристичних послуг (готелі, ресторани, транспортні компанії, екскурсійні бюро) - посередники (туроператори, турагенти) - споживачі (туристи).
70. Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг.
71. Здійснення сегментування міжнародного туристичного ринку за географічними, демографічними та соціально-економічними ознаками.
72. Вікові групи подорожуючих (класифікація WTO).
73. Психологічне сегментування подорожуючих.
74. Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок.
75. Фактори формування туристичного попиту у відправляючій та приймаючій країнах.
76. Кількісні та вартісні показники вимірювання обсягів туристичного попиту.
77. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації.
78. Психологічні особливості нового типу масового споживача туристичних послуг.
79. Механізм утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії.
80. Причини транснаціоналізації в туризмі.
81. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму. Напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн.
82. Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі.

83. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів. Франчайзингові ланцюги. Найвідоміші готельні мережі світу.
84. Специфіка турагентської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг.
85. Форми співробітництва туроператорів і турагентів.
86. Національні системи класифікації засобів розміщення.
87. Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі.
88. Авіаційні, залізничні, автобусні, морські та річкові міжнародні туристичні маршрути.
89. Розвиток круїзного туризму в світі.
90. Розвиток екстремального туризму в світі.

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Базова

1. Алешугіна Н.О., Зеленська О.О., Смаль І.В. Туристичне країнознавство у таблицях і схемах : Навчальний посібник. - Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2011. – 387 с.
2. Арбузов А. Ф. География туризма : Учебник. – М. : Издательский центр "Академия", 2009. – 160 с.
3. Божидарнік Т.В. Міжнародний туризм : Навч. посіб. – К. : «Центр учбової літератури», 2012. – 312 с.
4. Великочий В.С., Дутчак О.І., Шикеринець В.В. Міжнародний туризм : Навчальний посібник. – Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2015. – 254 с.
5. Жарков Г. Н. Правовое обеспечение международного туризма : Учебно- практическое пособие. – К.: Кондор, 2004. – 486 с.
6. Коваль П.Ф. В'їзний туризм : Навчальний посібник. – Ніжин, Видавництво Лук'яненко В.В., 2010. – 304 с.
7. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – К.: Альтерпрес, 2003. – 436 с.
8. Мальська М.П., Антонюк Н.В. Міжнародний туризм і сфера послуг : Підручник. — К., 2008. — 661 с.
9. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство. Європа . Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 224 с.
10. Стафійчук В.І., Малиновська О.Ю. Туристичне країнознавство : туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія : Навчальний посібник. – К. : Альтерпрес, 2009. – 427 с.
11. Туристичне країнознавство : країни лідери туризму : Навчальний посібник. – К. : Альтерпрес, 2008. – 436 с.
12. Устименко Л.М. Основи туризмознавства : Навчальний посібник. – К. : Альтерпрес, 2011. – 345 с.

Допоміжна

1. Арбузов А. Ф. География туризма : Учебник. – М. : Издательский центр "Академия", 2009. – 160 с.

2. Все страны мира: Энциклопедический справочник/ Авторы–сост. И.О. Родин, Т.М. Пименова. – М.: Вече, 2003. – 560 с.
3. Воскресенский В.Ю. Международный туризм. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 255 с.
4. Сенин В.С. Организация международного туризма : Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 400 с.
5. Туризм и гостиничное хозяйство: Учебник/ Под ред. Чудновского А.Д. – М., 2003. - 448 с.
6. Уокер Дж.Р. Введение в гостеприимство : Учеб. пособие / Пер. с англ. – 2–е изд. – М. ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 607 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <www.world-tourism.org>. [Посилання дійсне на 15.06.2017 р.]
2. Державна туристична організація України [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <www.tourism.gov.ua> [Посилання дійсне на 15.06.2017 р.]
3. Інформація про туристичні виставки в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <www.autoexpo.ua/ex/toursalon/, www.uitt-kiev.com> [Посилання дійсне на 15.06.2017 р.]

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Бали отримані студентом за два модулі та бали за екзамен підсумовуються та вираховується середнє арифметичне.

Оцінювання знань студентів за результатами поточного та модульного контролю знань, у балах

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Практичні	35 (7 практ.*5)	Практичні	35 (7 практ.*5)
Самостійна робота	20	Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	20	Індивідуальне завдання	20
Модульна контрольна робота	25	Модульна контрольна робота	25
Всього	100	Всього	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

